

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 34, §1, derde lid, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid.

- Definitieve goedkeuring

De Vlaamse Regering kan een interne exploitant aanduiden van het kernnet en het aanvullend net conform de bepalingen in verordening (EG) nr. 1370/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 betreffende het openbaar personenvervoer per spoor en over de weg en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 1191/69 van de Raad en verordening (EEG) nr. 1007/70 van de Raad.

Als de VVM De Lijn voldoet aan een benchmark als vermeld in het derde lid, wordt de VVM De Lijn aangeduid als de interne exploitant van het kernnet en het aanvullend net.

De Vlaamse Regering stelt de regels voor de benchmark vast. De benchmark wordt om de tien jaar uitgevoerd met een tussentijdse evaluatie om de vijf jaar.

In dit ontwerpbesluit wordt het methodisch afsprakenkader vastgelegd om de benchmark te laten uitvoeren:

- de methode van de benchmark;
- criteria voor de methodische selectie van referentiebedrijven als vergelijkingsbasis voor de benchmark;
- efficiëntieconcepten en indicatoren voor de uitvoering van de benchmark;
- besluitvorming en rapportering over de benchmark.
-

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD

Dit besluit heeft betrekking op het beleidsveld gemeenschappelijk vervoer, vermeld in artikel 6, §1, X, 8° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Dit ontwerpbesluit sluit aan bij artikel 34, §1, tweede lid van het decreet basisbereikbaarheid, dat de aanduiding van De Lijn als interne exploitant van het kernnet en het aanvullend net afhankelijk maakt van een benchmark. Het geeft concreet uitvoering aan artikel 34, §1, derde lid van het decreet basisbereikbaarheid: "De Vlaamse Regering stelt de regels voor de benchmark vast".

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taaladvies 2019/312.

De Mobiliteitsraad verleende haar advies op 16 januari 2020 en formuleerde geen vragen tot wijzigingen van het ontwerpbesluit.

De Raad van State verleende haar advies 66.922/3 op 18 februari 2020. Het besluit is aangepast aan de opmerkingen van de Raad.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De Lijn is momenteel de interne exploitant van het openbaar personenvervoer in het Vlaams Gewest, op basis van een Beheersovereenkomst die loopt tot en met 2020. In het decreet basisbereikbaarheid wordt vooropgesteld om De Lijn opnieuw aan te duiden als interne exploitant van het kernnet en aanvullend net, maar deze keuze wordt afhankelijk gemaakt van een nog uit te voeren benchmark inzake de performantie van De Lijn en dat dit dient te gebeuren met als basis een besluit van de Vlaamse Regering.

De benchmark moet een nauwkeurige, objectieve en meetbare evaluatie toelaten van de relatieve prestaties van De Lijn, die bijdraagt aan het antwoord op de vraag of De Lijn efficiënt werkt en tot de verantwoording van de mogelijke aanduiding van De Lijn als interne exploitant.

In dit ontwerpbesluit wordt het methodisch afsprakenkader vastgesteld om de benchmark te laten uitvoeren:

- de methode van de benchmark;
- criteria voor de methodische selectie van referentiebedrijven als vergelijkingsbasis voor de benchmark;
- efficiëntieconcepten en indicatoren voor de uitvoering van de benchmark;
- besluitvorming en rapportering over de benchmark.

Gezien de vroegere benchmark drie vervoersregio's – de provincies Zuid-Holland – Noord-Brabant – Limburg, Nordrhein-Westfalen en Schotland (de ruime regio rondom de steden Edinburgh en Glasgow) – naar voor schoof als vergelijkbare vervoersregio's worden deze reeds expliciet voorzien naast de criteria voor de methodische selectie.

Het globale tijds kader van de benchmark is het volgende:

- Definitieve goedkeuring Vlaamse Regering 21.02.2020
- Procedure overheidsopdrachten – bestek in de markt plaatsen
- Oplevering studie: september / oktober 2020
- Voor het einde 2020 beslissing Vlaamse Regering over het interne operatorschap

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

De methode steunt op de berekening, vergelijking en interpretatie van verschillende ratio's tussen meerdere grootheden, die kenmerkend zijn voor de te benchmarken exploitanten of referentiebedrijven, gebundeld tot vier efficiëntieconcepten. Deze werkwijze is conform met de standaard methodes voor benchmarking.

Artikel 2.

In dit artikel worden regels vastgelegd voor de methodische selectie van referentiebedrijven die worden gebruikt als vergelijkingsbasis voor de benchmark.

In het tweede lid wordt deze vergelijkingsbasis afgebakend binnen een vork van minimum vijf en maximum 10 referentiebedrijven. Deze vork is conform standaard criteria voor benchmarking.

In het derde lid worden objectieve kenmerken vastgesteld voor de selectie van de referentiebedrijven.

In het vierde lid worden de exploitanten binnen drie regio's rechtstreeks geselecteerd als referentiebedrijven omdat ze beantwoorden aan de in het tweede lid benoemde kenmerken en een klaarblijkelijk geschikt profiel hebben dat zich leent tot vergelijking met De Lijn. Artikel 2 derde lid werd aangepast overeenkomstig het advies van de Raad van State.

Artikel 3.

In dit artikel worden vier efficiëntieconcepten en tien benchmarkindicatoren vastgelegd, die worden gebruikt voor de vergelijking van de efficiëntie tussen De Lijn en de geselecteerde referentiebedrijven.

De tien benchmarkindicatoren zijn zo bepaald dat ze de productieketen van een openbaarvervoerdienst zo goed mogelijk dekken. Deze benchmarkindicatoren worden gebundeld tot vier grote efficiëntieconcepten, die geschikt zijn voor de (brede) interpretatie van de meetbare gegevens die voor de benchmark worden verzameld:

Allocatieve efficiëntie: in welke mate dekt de productie de behoefte?

Dynamische efficiëntie: in welke mate blijft het bedrijf "bij de tijd"? Dit efficiëntieconcept focust op verandering en aanpassingsvermogen, zoals de implementatie van (technische) innovatie – waar zinvol en kostenefficiënt.

Kostenefficiëntie: in welke mate wordt geproduceerd aan minimale kosten rekening houdend met de gestelde kwaliteitseisen?

Productieve efficiëntie: in welke mate wordt maximaal geproduceerd (output) met de aangewende middelen (input)? Of omgekeerd, in welke mate wordt de hoeveelheid gebruikte input geminimaliseerd, gelet op de gekozen output?

Artikel 4.

In dit artikel worden afspraken vastgelegd over de besluitvorming en een transparante en gebruiksvriendelijke rapportering van de resultaten van de benchmark. Per efficiëntieconcept wordt een deelconclusie geformuleerd. Dit leidt tot een gemotiveerde eindconclusie. Elk efficiëntieconcept bestaat uit meerdere deelfacetten die elk een verschillend "gewicht" hebben. Het is derhalve niet mogelijk en niet wenselijk om tot een wiskundig model te komen. Vandaar dat het artikel "open" wordt geformuleerd wat toelaat om voldoende afwegingsfactoren in rekening te brengen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De raming van de kost voor de uitvoering van de benchmark bedraagt €300.000.

B. ESR-TOETS

Het bedrag voor de uitvoering van de benchmark is voorzien op begrotingsartikel MBO-1MEF2EA-WT van Basisallocatie 1ME023 van 2020

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen bijkomend personeel nodig om de benchmark uit te voeren.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring wordt het besluit gepubliceerd.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 34, §1, derde lid, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid;
- 2° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 34, §1, derde lid, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- het goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
- het advies van de Raad van State 66.922/3 van 18 februari 2020.